

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/21/2025
Identifikačné číslo spisu:	6723010315
Dátum vydania rozhodnutia:	17.07.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6723010315.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Štífta a Mgr. Michala Polláka v trestnej veci obvineného F. J., pre zločin ublíženie na zdraví podľa § 155 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona v spojení s § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona a prečin ublíženie na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona v spojení s § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, prerokoval na neverejnom zasadnutí s verejným vyhlásením rozsudku konanom v Bratislave 17. júla 2025 dovolanie obvineného podané prostredníctvom obhajcu JUDr. Drahomíra Ivana proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 12. novembra 2024, č. k. 5To/102/2024-756, a takto

rozhodol:

I. Podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku sa vyslovuje, že uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 5To/102/2024 z 12. novembra 2024, z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku,

bol porušený zákon

v ustanoveniach § 176 ods. 2 Trestného poriadku, § 180 Trestného poriadku, § 168 ods. 1 Trestného poriadku, § 2 ods. 9 Trestného poriadku a § 319 Trestného poriadku v neprospech obvineného F. J..

II. Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku sa zrušuje uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 5To/102/2024 z 12. novembra 2024, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

III. Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku sa Krajskému súdu v Banskej Bystrici prikazuje, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

IV. Podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku sa obvinený F. J., narodený X. S. XXXX vo U., trvale bytom I. P. XXXX/XX, U., toho času vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom neberie do väzby.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Zvolen (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom z 12. júna 2024, č. k. 6T/58/2023-694, uznal obvineného F. J. vinným zo zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona v spojení s § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona a prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona v spojení s § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

- v presne nezistený deň v mesiaci október 2021 v byte na ulici Z.. I. XX, U. vyhodil von z bytu poškodenú Ing. S. K. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A., S.. J. XXXX/XX na chodbu bytovky, kde táto spadla na zem kolenom a potom ako zistil, že si zranila koleno, ju za toto chytil a silou mykol do strany, čím došlo k poškodeniu väzov v jej kolene, kde takýmto konaním spôsobil poškodenej Ing. S. K. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A., S.. J. XXXX/XX zranenie a to distorzné zranenie pravého kolena - natrhnutie predného skríženého väzu a natrhnutie zadného skríženého väzu pravého kolena s poškodením chrupaviek pravého kolena, ktoré zranenia si vyžiadali práceneschopnosť spojenú s dobou liečenia v trvaní 12 týždňov,

- následne v iný presne nezistený deň v byte na ulici Z.. I. XX, U. spôsobil Ing. S. K. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A., S.. J. XXXX/XX úraz ruky a prstov, ktoré jej vykrúcal a takýmto konaním spôsobil poškodenej Ing. S. K. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A., S.. J. XXXX/XX pomliaždenie palca ľavej ruky, ktoré zranenia si vyžiadali práceneschopnosť spojenú s dobou liečenia v trvaní 4 - 5 týždňov.

Za to okresný súd podľa § 155 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j) Trestného zákona, § 37 písm. h) Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 41 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona uložil obvinenému úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 60 (šesťdesiat) mesiacov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona súd obvineného pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku súd obvinenému uložil povinnosť nahradiť poškodeným:

- Ing. S. K. J., nar. XX. S. XXXX, trvale bytom A., S.. J. XXXX/XX škodu vo výške 3.028,- eur z titulu bolestného,

- A. zdravotnej poisťovni a. s., E. XX, XXX XX D., IČO: XX XXX XXX, škodu vo výške 1.312,04 eur, z titulu vynaložených nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť za poškodenú Ing. S. K. J..

Podľa § 288 ods. 2 Trestného poriadku súd odkázal poškodenú Ing. S. K. J., nar. XX. S.Ú. XXXX, trvale bytom A., S.. J. XXXX/27 so zvyškom jej nároku na náhradu škody na civilný proces.

2. Proti uvedenému rozsudku okresného súdu podali prokurátor, obvinený a poškodená Ing. S. K. J. odvolania. O podaných odvolaniach Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) rozhodol uznesením z 12. novembra 2024, č. k. 5To/102/2024-756 tak, že podľa § 319 Trestného poriadku odvolania prokurátora, obvineného F. J.O. a poškodenej Ing. S.Ú. K. J. zamietol.

3. Proti uvedenému uzneseniu krajského súdu z 12. novembra 2024, č. k. 5To/102/2024-756 podal dovolanie obvinený vo svoj prospech prostredníctvom obhajcu JUDr. Drahomíra Ivana podaním zo 16. januára 2025 (č. l. 779 - 783), v ktorom navrhol, aby dovolací súd postupom podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku rozsudkom vyslovil porušenie zákona a postupom podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku napadnuté uznesenie a prípadne aj rozsudok súdu prvého stupňa, zrušil. Dovolateľ uplatnil dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) a písm. i) Trestného poriadku a namietol tieto základné skutočnosti (skrátene):

3.1. Krajský súd sa absolútne žiadnym spôsobom nie len nevysporiadal, ale vôbec sa vo svojom odôvodnení ani len nezaoberal skutočnosťami a námietkami uvedenými v jeho odvolaní a navyše krajský súd dokonca v napadnutom uznesení nesprávne interpretuje jeho odvolacie námietky, čo môže pôsobiť dojmom, že odvolací súd sa jeho odvolaním dostatočne neoboznámil, čo považuje za jedno z viacerých porušení jeho práva na obhajobu v tejto veci.

3.2. Okresný súd po vykonanom dokazovaní na hlavnom pojednávaní, ktoré bolo totožné s dokazovaním vykonaným v prípravnom konaní, nie len, že zmenil právnu kvalifikáciu skutku zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby na úmyselné ublíženie na zdraví, ale v podstatnom rozsahu zmenil aj skutkovú vetu obžaloby, kde z obrovského množstva brutálnych čiastkových útokov na poškodenú, ho súd prvej inštancie odsúdil za dva čiastkové útoky, ktoré považoval za preukázané, ale zároveň aj so zásadnou zmenou právnej kvalifikácie.

3.3. Rovnaké dokazovanie s rovnakými závermi bolo vykonané už v prípravnom konaní, teda okresný súd mal už aj s prihliadnutím na jeho námietky k podanej obžalobe postupovať v zmysle ustanovenia §

241 Trestného poriadku a obžalobu vrátiť konajúcej prokuratúre do prípravného konania. Ak už takto nepostupoval, mal ho okresný súd v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 Trestného poriadku minimálne upovedomiť o nesprávnej právnej kvalifikácii skutku.

3.4. Okresný súd nesprávne vec právne posúdil, keď mal pri takomto svojom presvedčení rozhodnúť tak, že ho spod obžaloby oslobodí z dôvodu nepreukázania skutku. Súd má pôsobiť ako arbiter v danom trestnom konaní a nie nahrádzať činnosť prokuratúry a hľadať možnosti ako obžalovaného odsúdiť aj pri nesprávne podanej a nepreukázanej obžalobe.

3.5. Okresný súd porušil jeho právo na obhajobu, pretože ho vopred neupozornil na zmenu právnej kvalifikácie skutku, ale ani skutkovej vety obžaloby. Týmto spôsobom okresný súd porušil jeho právo na obhajobu, nakoľko nemal možnosť na novú právnu kvalifikáciu reagovať a hlavne nemal možnosť reagovať na fakt, že zrazu mu za vinu boli kladené len dva absolútne minoritné čiastkové útoky.

3.6. Súd prvého stupňa ako aj odvolací súd mu pri posúdení výšky trestu kladie za vinu, že mal k svojej trestnej činnosti nekritický prístup a teda sa ku skutku nepriznal. Nikdy nedostal možnosť vyjadriť sa, či sa priznáva k dvom čiastkovým útokom, za ktoré bol nakoniec odsúdený. Dostal od súdu prvého stupňa jedine možnosť priznať sa k zločinu týrania so skutkovou vetou, ktorá bola podľa samotného názoru súdu prvého stupňa nepreukázaná.

3.7. Tieto uvedené pochybenia okresného súdu žiadnym spôsobom nezhojil ani krajský súd a najmä sa s nimi ani len nevysporiadal.

3.8. Odvolací súd v napadnutom uznesení uviedol, že v odvolaní namietal, že na trestný čin týrania blízkej a zverenej osoby sa vyžaduje úmyselné zavinenie. Je to nesprávna interpretácia jeho odvolania. Uvádza, že úmyselné zavinenie sa vyžaduje na trestný čin, za ktorý bol odsúdený, teda za ublíženie na zdraví. Jeho úmyselné zavinenie nebolo správne posúdené, nebolo k nemu dokonca ani vykonané dokazovanie práve s ohľadom na zmenu právnej kvalifikácie a skutkovej vety až pri vyhlásení rozsudku.

3.9. Odvolací súd sa stotožňujúc s názorom okresného súdu vyjadril, že dva čiastkové útoky, za ktoré bol odsúdený, boli preukázané, nakoľko boli zadokumentované lekáarskymi správami a znaleckým posudkom. Avšak aj posledné dva čiastkové útoky boli preukázané rovnakým spôsobom ako ostatné čiastkové útoky, teda len výpoveďou poškodenej, ktorú súdy považovali pri zvyšných čiastkových útokoch za nedôveryhodnú. Jediným rozdielom bolo, že pri týchto dvoch čiastkových útokoch uvádzala poškodená zranenia, ktoré boli zadokumentované lekáarskymi správami. Súdy už však opomenuli dôkazy ako a kedy boli tieto zranenia zadokumentované, kedy sa zranenia mali stať a najmä absolútne opomenuli pri posúdení viny a právnej kvalifikácie jeho výpoveď ako aj všetky ostatné nepriame dôkazy a aj samotný znalecký posudok, o ktorý súdy opreli svoje odôvodnenia len v rozsahu, že zranenie bolo zadokumentované znaleckým posudkom, avšak vo zvyšnej časti, už len z pohľadu ako k zraneniu malo dôjsť, súdy ignorovali.

3.10. To, že poškodená mala v určitom čase zranenie (dokonca mimo času páchania trestnej činnosti vymedzenom obžalobou), nepreukazuje vinu obvineného, jeho zavinenie a už vôbec nie skutkový dej ako ho zadefinoval súd prvého stupňa. V tomto prípade súd pochybil, keďže k zraneniu prsta a zraneniu kolena síce existuje nepriamy dôkaz vo forme toho, že je preukázané, že poškodená naozaj tieto zranenia mala, ale vo vzťahu k preukázaniu toho, že poškodená zranenia utrpela tak ako uvádzala, je dôkazná situácia rovnaká ako pri ostatných útokoch v zmysle obžaloby.

3.11. Pokiaľ ide o incident, pri ktorom mala poškodená utrpieť zadokumentované zranenie palca ľavej ruky, tak súdom zrejme unikli podstatné okolnosti vo výpovedi poškodenej. V prvom rade je dôležité, že poškodená nevedela počas celého konania riadne opísať, akým mechanizmom malo zo strany obžalovaného dôjsť k zraneniu palca na jej ruke. Všetky otázky vždy odbila s tým, že jej prst jednoducho vykrútil. Mechanizmus vzniku je pritom mimoriadne dôležitý vo vzťahu k znaleckému posudku, ktorý bol v konaní vypracovaný. V zmysle posudku k zraneniu palca sa znalec vyjadril tak, že najčastejšie je vznik zranenia pri páde na vystretý prst alebo nárazom predmetu o prst, napr. lopty. Znalec definuje zranenie ako časté zranenie pri športových aktivitách, čo v celosti korešponduje s výpoveďou obžalovaného, že poškodená sa často zranila pri športových aktivitách. Znalecký posudok ako taký teda v rozpore s tým, čo predpokladal okresný súd prvého stupňa, nepreukazuje, že by sa skutok stal alebo, že sa stal tak ako je uvedené v obžalobe, resp. v tvrdení poškodenej. Poškodená mala zranenie prsta zadokumentované dňa 02. marca 2022, teda v období, keď podľa jej vlastnej výpovede sa už viac ako mesiac s ním ani len nevidela. Poškodená sama na hlavnom pojednávaní potvrdila, že si spôsobila zranenia aj keď spadla v byte, aj na kolobežke, aj na korčuliach teda pri športových aktivitách. Tiež sa

okresný súd ani odvolací súd nevysporiadali s otázkou, za ktoré zranenie prsta bol vlastne odsúdený, nakoľko poškodená pri svojich výpovediach popisovala minimálne dva prípady, keď jej mal prsty údajne vyklbiť.

3.12. Zranenie kolena poškodenej popisuje paradoxne rovnakým spôsobom poškodená ako aj obvinený, keď obaja uvádzajú, že sa pretláčali o dvere a pri tomto pretláčaní poškodená spadla a už viac nemohla vstať. Je teda evidentné, že zranenie utrpela pri tomto páde. Poškodená potom nad rámec popisuje bližšie nešpecifikované vyvrtnutie kolena z jeho strany, avšak toto nebolo preukázané ani znaleckým posudkom vykonaným vo veci ani iným dokazovaním.

3.13. K takémuto zraneniu najčastejšie dochádza práve bezkontaktným spôsobom, t. j. zlým doskočením alebo v prípade straty rovnováhy, napr. pri strčení. Znalec pripustil aj kontaktný spôsob a teda silným myknutím za predkolenie. Samotný znalec však konštatuje, že vzhľadom na popísané ťažkosti poškodenej po páde je vysoko pravdepodobné, že poškodená zranenie utrpela pri páde tak ako bol popísaný.

3.14. Znalec jasne popisuje, že ak by pripustil vznik zranenia pri aktívnom konaní druhej osoby teda obvineného, poškodená by ležala na zemi zafixovaná a on by musel prudkým trhnutím do rotácie a odtiahnutia vykonať pohyb. Samotná poškodená však „proces trhnutia“ takto nepopisovala. Poškodená uviedla, že jej mal koleno vyklbiť tak, že ju držal za lýtko. Takýmto spôsobom však zranenie s odkazom na znalecký posudok utrpieť nemohla. Poškodená tiež potvrdzuje tvrdenie znalca, že už po páde ucítila bolesť a nebola schopná vstať, teda evidentne k zraneniu došlo pádom.

3.15. K zraneniu poškodenej, na ktorom je založená právna kvalifikácia rozsudku potvrdeného odvolacím súdom, došlo bez jeho úmyslu. Tu opäť nepochopiteľne odvolací súd uvádza, že vyklbenie prstu alebo kolena je jednoznačne úmyselné konanie. Odvolací súd teda evidentne z jeho neznámeho dôvodu opomenul fakt, že k zraneniu kolena došlo už pádom poškodenej na koleno a nie jeho vyklbením, ale ako už uviedol, toto je spôsobené tým, že odvolací súd sa jeho odvolaním a v ňom uvedenou argumentáciou jednoducho nezaoberal.

3.16. Pri komplexnom posúdení vykonaného dokazovania vyznieva jednoznačne dôveryhodne ucelená a konzistentná výpoveď práve obvineného podporená ostatným vykonaným dokazovaním. Na druhej strane je totiž zmätočná a v priebehu konania sa neustále meniaci výpoveď poškodenej, ktorej zjavne neuveril ani okresný súd ani odvolací súd.

3.17. Bolo potrebné skúmať zavinenie, resp. mieru zavinenia zo strany obvineného a poškodenej na páde. Už jasne odkazoval na to, že je vylúčený jeho úmysel pri páde spôsobiť poškodenej zranenie. Ďalej by sa, ale bolo treba vysporiadať s otázkou zavinenia samotnej poškodenej, ktorá sama priznala, že bola opitá.

3.18. Odvolací súd pritom na tieto námietky uviedol jednoducho len toľko, že sa stotožnil s odôvodnením okresného súdu, ktorý však k žiadnej námietke v zmysle odvolania a tohto dovolania odôvodnenie neposkytol.

3.19. Stará mama poškodenej priamo na hlavnom pojednávaní uviedla, že s poškodenou spoločne ako rodina študovali pred hlavným pojednávaním obžalobu. Jeho obhajca na hlavnom pojednávaní namietal jej výsluch, nakoľko je zrejmé, že svedkyňa - stará mama poškodenej, ale pravdepodobne aj sestra a matka poškodenej, majú naštudovanú obžalobu teda vrátane výpovedí svedkov, poškodenej a obžalovaného a nemôžu objektívne vypovedať. Avšak ani prokuratúra ani okresný súd na tieto zistenia žiadnym spôsobom nereagovali.

4. K podanému dovolaniu sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Zvolen podaním zo 4. februára 2025 (č. l. 798 - 800), v ktorom navrhol, aby dovolací súd na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného F. J. smerujúce proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici pod sp. zn. 5To/102/2024 zo dňa 12. novembra 2024 s poukazom na § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol, a to s nasledovným odôvodnením (skrátene):

4.1. Dovolanie a dôvody, pre ktoré bolo dovolanie podané považuje za neodôvodnené a v rozpore s ustanovením § 368 Trestného poriadku a nasledovných ustanovení týkajúcich sa mimoriadnych opravných prostriedkov, ktorým je aj dovolanie. Má za to, že v žiadnom prípade nedošlo k porušeniu vyššie uvedených ustanovení postupom tak okresného súdu, ako aj nadväzne krajského súdu.

4.2. O každom dôkaze bolo zákonným spôsobom rozhodnuté a tento bol vykonaný s tým, že samotné právne posúdenie konania obžalovaného v prípade vykonaných dôkazov na hlavnom pojednávaní je len a len na právnom názore súdu, ktorý ako jediný rozhoduje o vine, či nevine páchatela s tým, že je možné

v priebehu konania podľa právneho názoru súdu zmeniť právnu kvalifikáciu konania, kde v danom prípade má za to, že súd zrejme vychádzajúc zo svojho právneho posúdenia veci k takémuto kroku pristúpil a modifikoval pôvodne podanú obžalobu v rozsahu, ktorý zákon pripúšťa.

4.3. Je pravdou, že pôvodne konanie obžalovaného bolo na základe skutkových zistení právne posúdené zo strany obžaloby ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. a) Trestného zákona, kde aj uvedená právna kvalifikácia v sebe zahŕňa konanie páchatel'a s následkom ťažkej ujmy na zdraví, pričom súd v podstate len konštatoval, že nemožno vo vzťahu k následkom, t. j. k ťažkej ujme na zdraví konštatovať, že tomuto predchádzalo týranie poškodenej po určitý vyžadujúci si časový úsek a opakované konanie, ale konštatoval len jednorazový, resp. dvakrát opakujúci sa fyzický útok majúci za následky v jednom prípade ťažkú ujmu na zdraví a v druhom ublíženie na zdraví. Preto nie je možné sa stotožniť s tvrdením obhajoby ohľadom úplne iného skutkového stavu veci, než aký bol konštatovaný a následne aj prekvalifikovaný v rámci rozhodnutia súdu prvého stupňa a následne aj odvolacieho súdu.

4.4. V zmysle vyššie uvedeného potom takisto nemožno konštatovať, že by súd svoje rozhodnutie založil na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, práve naopak súd vyhodnotil dôkazy a vyslovil svoj právny názor ohľadom posúdenia skutkových zistení, nestotožňujúc sa s uplatnenou právnou kvalifikáciou uvedenou v obžalobe s tým, že súčasne k svojim zisteniam a k čiastočnej úprave skutkovej veci aplikoval príslušajúcu právnu kvalifikáciu.

4.5. Vzhľadom na postavenie súdu a jeho rozhodovaciu činnosť nie je na mieste komentovať jeho rozhodnutie po obsahovej a kvalitatívnej stránke, ako aj právny názor, ktorý vo svojom závere vyslovil. Je možné sa prípadne s ním nestotožniť, avšak v žiadnom prípade nemožno vyslovenie iného právneho názoru považovať za akékoľvek porušenie v zmysle založenia dôvodov dovolacieho konania uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

5. K podanému dovolaniu sa vyjadrila poškodená Ing. S. K. J. prostredníctvom splnomocnenca JUDr. Ľuboša Racka, PhD., LL.M podaním z 28. januára 2025 (č. l. 794) tak, že trvá na všetkých skutočnostiach, ktoré uvádzala v prípravnom konaní, na hlavnom pojednávaní, ako aj v rámci odvolacieho konania. Tieto boli zhrnuté v záverečnej reči splnomocnenca poškodenej zo 4. júna 2024. Verí, že dovolací súd postupuje v rámci jednotného výkladu právneho poriadku SR v zmysle zásady „iura novit curia“ a vyhodnotí dokazovanie podľa odôvodnení, ktoré sú obsahom prvostupňového a tiež rozhodnutia odvolacieho súdu. Poškodenej neprináleží, aby hodnotila dôvodnosť faktov uvedených v predmetnom dovolaní.

6. Spisový materiál bol predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“) na rozhodnutie o dovolaní 25. apríla 2025 a vec napadla na rozhodnutie do senátu 5T, ktorý podľa Rozvrhu práce Najvyššieho súdu SR na rok 2025 v tom čase účinnom rozhoduje v zložení JUDr. Juraj Kliment, JUDr. Peter Štíft a Mgr. Michal Pollák.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa § 371 ods. 4 Trestného poriadku dôvody podľa odseku 1 písm. a) až g) nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti. Podnet podľa odseku 3 nemožno použiť na podanie dovolania, ak ho podala osoba uvedená v § 369 ods. 2 alebo 5, namietaná okolnosť bola tejto osobe známa už v pôvodnom konaní a nebola namietaná najneskôr v konaní pred odvolacím súdom.

Podľa § 382a Trestného poriadku dovolací súd môže rozhodnúť aj na neverejnom zasadnutí o dovolaní, ak zistí, že dôvody dovolania, ktoré bolo podané v prospech obvineného, sú zjavne preukázané a je zrejmé, že vytýkané nedostatky povedú k postupu podľa § 386 a § 388 ods. 1.

7. Po predložení veci Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Trestného poriadku) predbežne preskúmal dovolanie obvineného spolu s predloženým spisovým materiálom a zistil, že

dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku), prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), v zákonom ustanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku) a spĺňa aj nevyhnutné obsahové náležitosti (§ 374 Trestného poriadku). Zároveň zistil, že dovolanie obvineného F. J. vo vzťahu k namietaným okolnostiam týkajúcim sa porušenia jeho práva na obhajobu zásadným spôsobom a naplňajúcim dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je opodstatnené.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok určený na nápravu v zákone výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných pochybení súdov a predstavuje výnimočné prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, ktorá je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Táto výnimočnosť je vyjadrená práve obmedzenými možnosťami pre podanie dovolania, aby sa širokým uplatňovaním tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia na úrovni riadneho opravného prostriedku. Dovolanie preto možno podať iba proti niektorým druhom súdnych rozhodnutí vydaných v trestnom konaní (sú výslovne uvedené v § 368 ods. 2 Trestného poriadku, pričom minister spravodlivosti môže podať dovolanie aj proti rozhodnutiam uvedeným v § 371 ods. 2 Trestného poriadku), a to iba z dôvodov taxatívne uvedených v ustanovení § 371 Trestného poriadku a dôvod dovolania sa musí v dovolaní vždy uviesť (§ 374 ods. 2 Trestného poriadku), pričom dovolací súd je viazaný uplatnenými vecnými dôvodmi dovolania (dovolaťelom vytýkanými chybami) a nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, resp. z iných, dovolaťelom neuvedených pochybení (§ 374 Trestného poriadku, § 385 Trestného poriadku). Dovolací súd pri náprave namietaných pochybení preskúmava v zásade tie nedostatky, ktoré boli preskúmané už v odvolacom konaní a neboli napravené odvolacím súdom, ako aj pochybenia spôsobené odvolacím súdom. Tomu zodpovedá aj obmedzenie možnosti podať dovolanie v prípade, keď neboli využité riadne opravné prostriedky (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku) a povinnosť obsahovo namietat skutočnosti známe v pôvodnom konaní zakladajúce niektoré z dovolacích dôvodov najneskôr v odvolacom konaní (§ 371 ods. 4 Trestného poriadku). Obsah konkrétne uplatnených vytýkaných chýb a tvrdení, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, by mal vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku. Ak podané dovolanie iba formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pričom v skutočnosti obsahuje argumenty a tvrdenia stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu alebo iného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, ide o dovolanie, ktoré je potrebné podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuť.

9. K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku Najvyšší súd Slovenskej republiky stabilne judikuje, že právo na obhajobu je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 5 Trestného poriadku). Za porušenie práva na obhajobu podľa tohto ustanovenia preto nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, resp. uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Trestného poriadku. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učinенý podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a nebude ju už overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu (R 7/2011).

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku považuje Najvyšší súd Slovenskej republiky ďalej za nevyhnutné zdôrazniť, čo v rámci svojej rozhodovacej činnosti notoricky opakuje, a síce pre naplnenie tohto dovolacieho dôvodu je nevyhnutné, ako aj napokon zo samotnej dikcie Trestného poriadku vyplýva, aby zistené porušenie práva na obhajobu bolo zásadné. Inými slovami povedané, nie každé porušenie práva obvineného na obhajobu, resp. porušenie práva obvineného na obhajobu s akoukoľvek intenzitou, zakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Podľa ustálenej súdnej praxe súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1

Ústavy SR, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04) a všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, avšak musí dať odpoveď na otázky, ktoré majú pre vec podstatný význam (II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04) a ak ide o argument, ktorý je vo veci rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (II. ÚS 410/06). Teda všeobecný súd je povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, IV. ÚS 340/04, III. ÚS 32/07). Potreba náležite odôvodniť súdne rozhodnutie je daná tiež vo verejnom záujme, pretože je jednou zo záruk, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny, neprehľadný a že rozhodovanie súdu je kontrolovateľné verejnosťou (IV. ÚS 296/09).

Pre akceptovateľnosť odôvodnenia súdneho rozhodnutia je nevyhnutné aj to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým všeobecný súd na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Súčasne je potrebné vychádzať z toho, že práve súdy majú poskytovať v súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov strán v konaní (m. m. IV. ÚS 1/02, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09).

Pokiaľ sa súd v pôvodnom konaní riadnym a preskúmateľným spôsobom v meritórnom rozhodnutí nevysporiadal s podstatou odvolacej argumentácie obvineného, ide o porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom naplňujúce dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, keďže obvinený ako strana konania nedostal relevantnú odpoveď na svoje zásadné, podstatné argumenty týkajúce sa napadnutých výrokov rozhodnutia. Jednou zo základných zásad trestného konania je právo obvineného na obhajobu ustanovené v § 2 ods. 9 Trestného poriadku a táto zásada je rozvedená v Trestnom poriadku v ďalších ustanoveniach a zahŕňa okrem iného právo obvineného vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sú mu kladené za vinu a k dôkazom o nich a podávať opravné prostriedky (§ 34 ods. 1 Trestného poriadku), čomu zodpovedá povinnosť súdu k týmto vyjadreniam a podanému opravnému prostriedku a v ňom uvedeným podstatným argumentom zaujať jasné, zrozumiteľné a preskúmateľné stanovisko.

10. V prípade uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, podľa ktorého dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, porušenie zákona pri vykonaní dôkazov svojou povahou a závažnosťou musí zodpovedať porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd vzhľadom na charakter dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku. Z toho treba opodstatnene odvodiť, že nesprávny procesný postup pri získaní alebo vykonávaní dôkazov môže viesť k naplneniu tohto dovolacieho dôvodu iba vtedy, ak mal negatívny materiálny dopad na práva obvineného, teda vtedy, ak odsúdenie obvineného bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkaze, ktorého získanie alebo vykonanie sa spochybňuje (R 24/2020-I.).

11. V prípade dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku je nutné zistenie, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, pričom však podľa vyššie citovanej zákonnej dikcie tohto ustanovenia dovolací súd správnosť a úplnosť zisteného skutku nemôže skúmať a meniť. V prípade tohto dovolacieho dôvodu dovolanie neslúži na revíziu skutkových zistení vykonaných súdom prvého stupňa a odvolacím súdom (to je možné len na základe dovolania podaného ministrom spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku), t. j. v dovolaní nie je prípustné právne účinne namietať, že skutok tak, ako bol zistený súdmi prvého a druhého stupňa, bol zistený nesprávne a neúplne a ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu. Zistený skutkový stav môže dovolací súd posudzovať len z pohľadu nesprávneho právneho posúdenia skutku v skutkovej vete meritórneho rozhodnutia ustálenej súdmi prvého a druhého stupňa alebo nesprávneho použitia iného hmotnoprávneho ustanovenia (resp. právneho predpisu, ak má priamy vzťah k právnomu posúdeniu skutku), ale nikdy samotné skutkové zistenie, ktoré je obsahom skutkovej vety meritórneho rozhodnutia a ktoré nie je možné akokoľvek dopĺňať a meniť. Teda vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa vyjadrenému v tzv. skutkovej vete meritórneho

rozhodnutia môže v dovolaní obvinený (rovnako tak generálny prokurátor) uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nie však námietky skutkové (primerane R 57/2007-II., S 3/2011, R 47/2014-II., R 14/2015-III.).

12. V tomto ohľade treba uviesť, že pokiaľ dovolateľ namieta hodnotenie dôkazov, poukazuje na výpoveď poškodenej a obsah lekárskeho správ preukazujúcich vznik jej zranení, ako aj časový odstup od ich údajného vzniku až do ich dokumentovania lekárom, či nedostatok usvedčujúcich dôkazov na preukázanie viny obvineného bez dôvodných pochybností, či namieta skutkové závery, ku ktorým mali súdy dospieť z vykonaného dokazovania, tak tieto námietky smerujú proti správnosti zisteného skutku, ktorý je výsledkom hodnotenia vykonaného dokazovania, čo je však vylúčené z preskúmavania dovolacím súdom. Dovolací súd sa týmito námietkami preto meritórne nemohol zaoberať, keďže to vylučuje priamo Trestný poriadok. V tomto ohľade dovolací súd poukazuje na ustálenú súdnu prax, podľa ktorej ani dovolateľom tvrdený extrémny nesúlad právoplatne zisteného skutku s vykonanými dôkazmi nenapĺňa dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku a pochybenia skutkovej povahy v podstatných okolnostiach sú uplatniteľné len ministrom spravodlivosti v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku (R 14/2015).

Podľa § 176 ods. 2 Trestného poriadku v odôvodnení treba, ak to prichádza podľa povahy veci do úvahy, uviesť najmä skutočnosti, ktoré sa považujú za dokázané, dôkazy, o ktoré sa skutkové zistenia opierajú, úvahy, ktorými sa rozhodujúci orgán spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, ako aj právne úvahy, na ktorých základe podľa príslušných ustanovení zákona posudzoval dokázané skutočnosti.

Podľa § 180 Trestného poriadku ak tento diel neustanovuje niečo iné, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia prvého dielu tejto hlavy o rozsudku.

Podľa § 168 ods. 1 Trestného poriadku ak rozsudok obsahuje odôvodnenie, súd v ňom stručne uvedie, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opiera a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú. Z odôvodnenia musí byť zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Ak rozsudok obsahuje ďalšie výroky, treba odôvodniť aj tieto výroky.

Podľa § 2 ods. 9 Trestného poriadku každý, proti komu sa vedie trestné konanie, má právo na obhajobu. Podozrivý má právo na obhajobu v rozsahu, ktorý ustanovuje zákon, medzinárodná zmluva alebo priamo uplatniteľný právne záväzný akt Európskej únie.

13. Ťažiskom súdneho rozhodnutia je jeho presvedčivosť obsiahnutá v odôvodnení vyhotovenom podľa § 168 ods. 1 Trestného poriadku (ak ide o rozsudok), prípadne § 176 ods. 2 Trestného poriadku (ak ide o uznesenie). Len také odôvodnenie rozhodnutia zodpovedá aj požiadavke čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ak dáva primeranú odpoveď aj na návrhy, argumenty a námietky účastníka konania, a teda svojím obsahom zaručuje riadny výkon spravodlivosti a je predpokladom možnosti kontroly verejnosťou a uplatňovania opravných prostriedkov v zmysle poučenia (primerane napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu, sp. zn. 2Tost/16/2015, 6To/12/2016, 4Tdo/77/2023).

14. Okresný súd svoje rozhodnutie o tom, že sa obvinený dopustil zločinu ublíženie na zdraví podľa § 155 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona v spojení s § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona a prečinu ublíženie na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona v spojení s § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, odôvodnil tým, že obvineného zo spáchania skutku usvedčuje jednak svedecká výpoveď poškodenej Ing. S. K. J., ktorá oba skutky popísala, a to v zásade v zhode v prípravnom konaní ako aj na hlavnom pojednávaní. Zranenie kolena popísala tak, že obžalovaný ju chcel vyhodit' z bytu, nechcel ju pustiť dnu, ona sa cez dvere snažila dostať dnu a on ju tlačil von. Obaja tlačili. Pri tomto spadla a nevedela sa postaviť. Incident sa stal v októbri 2021. Následne v spálni na posteli jej vykĺbil koleno, kde jej koleno chytil a vykĺbil. Vtedy ju držal za lýtko. Samotná skutočnosť, že poškodená mala poranené koleno v konaní ani nebola sporná. Spornou bola otázka, akým spôsobom došlo k zraneniu. K danému skutku sa čiastočne vyjadril aj svedok N. J. - sused, ktorý býval v byte oproti bytu, kde v tom čase býval obžalovaný s poškodenou a povedal, že manželka mu povedala, že videla ako obžalovaný vyhodil poškodenú von cez dvere, aby sa pozrel cez kukátko, na čo on ju videl ležať pred dverami výtahu, kde ležala nejakých desať minút. Následne obžalovaný otvoril dvere, písal

na ňu a kýval na ňu ako na psa a za ruku ju stiahol dnu. Nakoniec aj zo záverov znaleckého posudku vypracovaného MUDr. M. O., znalcom z odboru odvetvie chirurgie vyplýva, že u poškodenej došlo k distorznému zraneniu kolena, s dobou liečenia 12 týždňov t. j. 84 dní a pokiaľ sa týka mechanizmu jeho vzniku popísal viaceré možnosti a nevylúčil to, ktoré popísala samotná poškodená. Uviedol, že pri podvrtnutí pri strate rovnováhy s pádom je však vznik tohto zranenia oveľa častejší a vzhľadom na popísané ťažkosti po popísanom páde je veľmi pravdepodobné, že poškodená utrpela toto zranenie práve pri predmetnom incidente po strčení s pádom. Nemožno však vylúčiť, že následným silným myknutím za predkolenie došlo k zvýrazneniu poškodenia väzov v pravom kolene. Pokiaľ sa týka zranenia palca tak poškodená uviedla, že bolo to v čase, keď si zranila koleno. Hodil ju na zem, chytil za prst a vykĺbil jej palec ľavej ruky. K tomuto zraneniu znalec vo svojom znaleckom posudku uviedol, že poškodená utrpela kontúzný úraz základného kĺbu palca na ľavej ruke - pomliaždenie základného kĺbu palca ľavej ruky ťažšieho stupňa. Aj tu znalec popísal viaceré spôsoby vzniku takéhoto zranenia s tým, že druhým najčastejším mechanizmom takéhoto zranenia je násilie inej osoby voči poškodenej. Veľmi časté je uchopenie palca poškodenej rukou útočníka s násilným vykrútením. Aj v tomto prípade znalec uviedol ako možnú príčinu zranenia ten spôsob, ktorý poškodená popísala aj v prípravnom konaní aj na hlavnom pojednávaní. Aj tu je nepochybné, že k takémuto zraneniu u poškodenej došlo. V priebehu konania nebolo preukázané, že takéto zranenie poškodená utrpela iným spôsobom ako tým, čo sama popísala. Poškodená obe zranenia zjavne mala, hodnoverne tak v prípravnom konaní ako aj na hlavnom pojednávaní mechanizmus vzniku popísala a mechanizmus vzniku týchto zranení sa zhoduje s tým, čo uviedol ako mechanizmus vzniku zranení znalec vo svojom znaleckom posudku a spôsob vzniku týchto zranení nebol vysvetlený iným spôsobom. Doba liečenia pomliaždeného palca je 4 - 5 týždňov. Výšku náhrady za bolesť stanovil na 125 bodov, čo v peňažnom vyjadrení je 3.028,- eur. Zároveň uviedol, že vo zvyšnej časti žalovaného skutkového deja obvineného usvedčovala len poškodená, avšak žiaden iný priamy dôkaz o tom neexistuje.

15. Proti tejto časti odôvodnenia rozsudku okresného súdu obvinený vzniesol odvolacie námietky, ktoré smerovali proti spôsobu hodnotenia vykonaného dokazovania súdom prvého stupňa a jeho záverom, keď namietal, že nie je možné, aby okresný súd zmenil okrem právnej kvalifikácie aj skutkovú vetu, a to takým spôsobom, že ho odsúdil za úplne iný skutok, pretože v tomto prípade mal súd pristúpiť k uplatneniu zásady „in dubio pro reo“ a obvineného spod obžaloby oslobodiť. Skutočnosť, že poškodená mala v určitom čase zranenia, nepreukazuje vinu obvineného, jeho zavinenie ani skutkový dej, ako ho zadefinoval okresný súd. Napriek tomu, že poškodená zranenia mala, vo vzťahu k tomu, ako tieto zranenia utrpela, je dôkazná situácia rovnaká ako pri ostatných útokoch v zmysle obžaloby, pričom vykonané dôkazy vyvracajú, že poškodená utrpela zranenia tak, ako je uvedené v odsudzujúcom rozsudku.

K zraneniu palca obvinený osobitne namietal, že poškodená nevedela riadne popísať akým mechanizmom malo prísť obvineným k zraneniu palca poškodenej. Znalec ako najčastejšiu príčinu vzniku tohto zranenia uviedol pád na vystretý prst alebo náraz predmetu o prst, pričom obvinený vypovedal, že sa poškodená často zranila pri športových aktivitách. Poškodená uvádzala rôzne dátumy vzniku tohto zranenia, vo februári 2022 sa rozišli a toto zranenie bolo zadokumentované až dňa 2. marca 2022, teda mimo obdobia stíhaného skutku.

K zraneniu kolena obvinený osobitne namietal, že v tomto prípade vznik zranenia poškodenej popísali obvinený a poškodená zhodne, a to že v rozhodnom čase sa obvinený s poškodenou pretláčali o dvere a pri tomto pretláčaní poškodená spadla a viac nemohla vstať. Z uvedeného je zrejmé, že toto zranenie utrpela poškodená pri páde. Poškodená však nad rámec tohto skutkového deja popisuje vyvrtnutie kolena obvineným, čo obvinený popiera a nepotvrďuje to ani znalecký posudok. Znalec uviedol, že vznik zranenia poškodenej je najčastejšie spôsobený zlým doskočením alebo stratou rovnováhy. Znalec pripustil aj možnosť vzniku tohto zranenia myknutím za predkolenie, ale vzhľadom na popísané ťažkosti je pravdepodobnejšie, že toto zranenie utrpela pri páde. Spôsob, akým mal podľa výpovede poškodenej obvinený vykĺbiť koleno poškodenej je výpoveďou znalca vylúčený. Uvedená skutočnosť vylučuje úmyselné zavinenie obvineného na vzniku tohto zranenia poškodenej, pretože tento ju nechcel pustiť do bytu, poškodená bola opitá, pričom aj táto skutočnosť mohla mať za následok pád poškodenej, teda aj jej zavinenie. Nie je zrejmé, na základe čoho okresný súd posúdil zavinenie obvineného ako úmyselné. Ak dospel okresný súd k záveru, že k zraneniu poškodenej prišlo aj zavinením obvineného, mal skúmať a vysporiadať sa s otázkami, v akej miere utrpela poškodená svoje zranenie pádom, v akej miere mohlo

byť zhoršené vyklbením, ako aj zavinením poškodenej, ktorá bola opitá. Okresný súd sa s týmito skutočnosťami nevysporiadal.

16. Krajský súd k vyššie uvedeným odvolacím námietkam obvineného uviedol, že krajskému súdu je zrejmé, že vzťah obžalovaného a poškodenej bol zjavne komplikovaný s opakovanými konfliktmi a s rôznymi výbuchmi nevraživosti, resp. vzájomného podozrievania sa. Z pohľadu krajského súdu je však zrejmé, že poškodená bez pochyby utrpela jednotlivé zranenia v súvislosti s ich vzájomným spolužitím. Argumentácia prezentovaná v odvolaní svedčiaca o absencii úmyselného konania zo strany obvineného je nedôvodná. Je zrejmé, že tak, ako bolo kladené obžalovanému za vinu, tento vedel, že ubližuje poškodenej a ani vykrúcanie prstov, ani myknutie kolenom nemožno považovať za náhodné, resp. nebanlivostné konanie. Krajský súd tak isto ako okresný súd mal za preukázané, že tak znaleckým dokazovaním, lekáorskými správami, ako aj vykonanými svedeckými výpoveďami bolo jednoznačne preukázané, že obžalovaný sa ublíženiu na zdraví poškodenej dopustil. Vzhľadom k tomu, že na skutkové zistenia, ako aj právne posúdenie konania obžalovaného sa podrobne a dostatočne presvedčivo poukazuje v odôvodnení napadnutého rozsudku, odvolací súd nemá o týchto dôkazoch žiadne pochybnosti, preto si úvahy a závery súdu prvého stupňa v celom rozsahu osvojuje a v podrobnostiach na ne odkazuje.

17. Vzhľadom na rozsah a obsah odôvodnenia napadnutého uznesenia krajským súdom, sa dovolací súd stotožnil s dovolacou námietkou obvineného, že krajský súd sa dostatočne nevysporiadal s obhajobnými argumentami obvineného, ktoré v podanom odvolaní vzniesol proti rozsudku okresného súdu, čím prišlo k porušeniu jeho práva na obhajobu zásadným spôsobom, a tým aj k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

18. Krajský súd sa opomenul vysporiadať s odvolacou námietkou obvineného, že podľa jeho názoru bol odsúdený za iný skutok, pre aký bola podaná obžaloba a z tohto dôvodu sa domáhal oslobodenia spod podanej obžaloby.

19. Jedná sa odvoláciu námietku právneho charakteru vo vzťahu k tzv. obžalovacej zásade uvedenej v § 2 ods. 15 Trestného poriadku a v § 278 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého súd môže rozhodovať len o skutku, ktorý je uvedený v obžalobnom návrhu.

20. V dôsledku vznesenia tejto odvolacej námietky obvineným, bol krajský súd povinný právne posúdiť, či medzi skutkom, ktorý bol predmetom obžaloby a skutkami, za ktoré bol obvinený okresným súdom odsúdený, je zachovaná tzv. totožnosť skutku, teda či prišlo alebo neprišlo zo strany okresného súdu k dodržaniu obžalovacej zásady.

21. K hodnoteniu skutkového deja vzniesol obvinený v podanom odvolaní námietky, ktoré sa týkali hodnotenia vykonaného dokazovania prvostupňovým súdom vo vzťahu k jednotlivým dokumentovaným zraneniam poškodenej, najmä čo sa týka mechanizmu ich vzniku a spochybnil správnosť hodnotenia výpovede poškodenej okresným súdom. Hoci ani obvinený nespochybnil, že na základe lekáorských správ a znaleckého dokazovania poškodená tieto zranenia skutočne utrpela, namieta, že tieto mohli vzniknúť iným spôsobom, akým ich vznik ustáli okresný súd, a preto jeho vina nebola v trestnom konaní bez dôvodných pochybností preukázaná.

22. Obvinený poukázal a rozdielny prístup okresného súdu pri hodnotení výpovede poškodenej v prípadoch, kedy poškodená popisovala protiprávne konanie obvineného ohľadne útokov, ktoré okresný súd vypustil zo skutkovej vety a útokov, ktoré poškodená označila za útoky, ktorými jej mali byť spôsobené zranenia, ktoré boli preukázané lekáorskými správami. V oboch uvedených prípadoch obvinený poprel, že by konal spôsobom, ktorý mu bol v podanej obžalobe alebo v rozsudku okresného súdu kladený za vinu a uviedol, že tieto zranenia museli vzniknúť iným mechanizmom. Zdôraznil, že napriek záveru súdu, že poškodená mala niektoré zranenia, vo vzťahu k tomu, ako tieto zranenia utrpela, je dôkazná situácia rovnaká ako pri ostatných útokoch v zmysle obžaloby, kde následok alebo priebeh skutku nebol podporený iným dôkazom, pričom uviedol, že vykonané dôkazy vyvracajú, že poškodená utrpela zranenia tak, ako je uvedené v odsudzujúcom rozsudku.

23. K zraneniu palca poškodenej obvinený uviedol, že jej palec nevykrútil, poukázal na časové obdobie niekoľkých mesiacov od údajného vzniku tohto zranenia podľa výpovede poškodenej a jeho zdokumentovaní lekáorskou správou po žalovanom skutku. Zároveň poukázal na závery znaleckého posudku, ktorý pripustil viacero (rovnocenných) alternatív vzniku tohto zranenia, keď na jednej strane pripustil ako možný mechanizmus vzniku tohto zranenia vykrútenie palca, no na druhej strane za možný mechanizmus vzniku tohto zranenia označil aj úder predmetu o vystretý prst alebo pád. Obvinený sa v

odvolacom konaní domáhal prieskumu záveru okresného súdu, ktorý pri viacerých alternatívach vzniku tohto zranenia dospel k záveru, že toto zranenie bolo poškodenej spôsobené vykrútením jej prsta obvineným niekoľko mesiacov pred tým, ako jej bolo toto zranenie lekárom diagnostikované.

24. Krajský súd obvinenému neposkytol žiadnu relevantnú argumentáciu, na základe ktorej mal bez dôvodných pochybností preukázať, že sa tento skutok stal v žalovanom období a zároveň tým spôsobom, že obvinený poškodenej vykrútil zranený palec.

25. K zraneniu kolena poškodenej tak obvinený ako aj poškodená uviedli, že toto zranenie mohlo vzniknúť pri incidente, kedy sa poškodená domáhala vstupu do bytu, v ktorom býval obvinený a prišlo medzi nimi k pretláčaniu o dvere, keď obvinený odmietal poškodenú do bytu vpustiť. Následkom tohto konania obvineného a poškodenej, ktorá mala byť pod vplyvom alkoholu, malo prísť k pádu poškodenej na zem a k zraneniu jej kolena. Obvinený poprel, že by poškodenej manipuloval s kolenom a poukázal na skutočnosť, že spôsobenie tohto následku jeho konaním tak, ako ho uviedla poškodená, vylučuje znalecké dokazovanie. Obvinený primárne poukázal na závery znaleckého dokazovania, keď znalec v znaleckom posudku uviedol, že je veľmi pravdepodobné, že zranenie kolena poškodená utrpela pri predmetnom incidente po strčení s pádom. Znalec zároveň nevylúčil, že následným silným myknutím za predkolenie poškodenej došlo k zvýrazneniu poškodenia väzov v pravom kolene. Zároveň namietal, že okresný súd sa nezaoberal mierou zavinenia poškodenej a ani tým, že toto zranenie poškodenej vzniklo už pri páde, čo vylučuje jeho úmyselné zavinenie.

26. Krajský súd obvinenému neposkytol žiadnu relevantnú odpoveď ani na tieto jeho odvolacie námietky a uzavrel, že myknutie kolenom nemožno považovať za náhodné resp. nedbanlivostné konanie. Krajský súd však opomenul dať obvinenú jednoznačnú odpoveď, na základe akých úvah dospel k záveru, že obvinený mykol poškodenej kolenom a dokumentované zranenie kolena poškodenej nevzniklo už pri jej páde na zem, ale až následným myknutím ním zo strany obvineného.

27. Dovolací súd v tomto kontexte upriamuje pozornosť aj na skutkovú vetu rozsudku okresného súdu, kde sa konštatuje, že poškodená spadla na zem kolenom, ktoré si zranila (neuvádza sa aké zranenie utrpela pádom) a následne jej mal obvinený koleno chytiť a myknúť ním do strany, čím malo prísť k poškodeniu väzov v jej kolene, teda k spôsobeniu distorzného zranenia pravého kolena - natrhnutie predného skríženého väzu a natrhnutie zadného skríženého väzu pravého kolena s poškodením chrupaviek pravého kolena, ktoré zranenia si vyžiadali práceneschopnosť spojenú s dobou liečenia v trvaní 12 týždňov.

28. Obvinený sa oprávnene domáha relevantnej odpovede na jeho obhajobnú argumentáciu, a to aké zranenia poškodená utrpela, keď spadla kolenom na zem (prvostupňový súd v skutkovej vete konštatuje vznik zranenia kolena po páde), kto mal na tomto jej páde zavinenie a v akej miere a aké následky, v prípade preukázania konania obvineného spočívajúceho v následnom myknutí jej kolenom, malo mať toto jeho konanie pre už vzniknuté zranenie poškodenej. Preukázanie príčinnej súvislosti medzi konaním (pád na koleno, myknutie kolenom) a vzniknutými zraneniami poškodenej je nevyhnutné pre vyvodenie trestnej zodpovednosti voči obvinenému ako aj pre posúdenie formy jeho zavinenia na vzniknutom následku.

29. Z dôvodu, že dovolací súd na základe vyššie uvedených skutočností vyhovel dovolaniu obvineného a konštatoval, že postupom krajského súdu prišlo k porušeniu práva obvineného na obhajobu zásadným spôsobom, nebolo potrebné osobitne sa zaoberať dovolacími námietkami obvineného, ktoré majú svoj základ v zmene popisu skutku v rozsudku okresného súdu oproti podanej obžalobe ako aj v následnej zmene právnej kvalifikácie, keďže týmito skutočnosťami sa bude musieť na podklade odvolania obvineného vysporiadať krajský súd v odvolacom konaní.

30. Najvyšší súd preto napadnuté rozhodnutie krajského súdu zrušil (ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad) a krajskému súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol, keďže dospel k záveru, že vytýkané nedostatky môže napraviť krajský súd, a preto nie je potrebné zrušiť aj rozhodnutie okresného súdu a prikázať mu, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

31. Týmto rozhodnutím dovolacieho súdu sa prejednávajúca vec dostala do štádia odvolacieho konania, v rámci ktorého bude krajský súd povinný opätovne rozhodnúť o odvolaniach obvineného, prokurátora a poškodenej Ing. S. K. J. podaných proti rozsudku okresného súdu a v rámci toho sa riadne a preskúmateľne vysporiadať s odvolacími námietkami obvineného z hľadísk vyššie uvedených. Písomné vyhotovenie meritorneho rozhodnutia vrátane odôvodnenia bude musieť obsahovať všetky zákonom

predpísané náležitosti tak, aby podľa ustálenej súdnej praxe bola splnená požiadavka takého meritórneho rozhodnutia, ktoré dáva dostatočným a presvedčivým spôsobom odpovede na všetky relevantné otázky týkajúce sa predmetu súdnej ochrany a pri súčasnej viazanosti odvolacieho súdu vyššie uvedeným právnym názorom dovolacieho súdu v zmysle § 391 ods. 1 Trestného poriadku.

32. Najvyšší súd pripomína, že dovolanie bolo podané len v prospech obvineného, a preto bude krajský súd v ďalšom konaní limitovaný zásadou zákazu „reformatio in peius“ v zmysle § 391 ods. 2 Trestného poriadku.

Podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku, ak sa vykonáva na obvinenom trest odňatia slobody uložený mu pôvodným rozsudkom a dovolací súd na dovolanie výrok o tomto treste zruší, rozhodne súčasne o väzbe.

33. Obvinený sa od 27. novembra 2024 nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom okresného súdu z 12. júna 2024, č. k. 6T/58/2023-694 v spojení s uznesením krajského súdu z 12. novembra 2024, č. k. 5To/102/2024-756 v trvaní 60 mesiacov.

34. Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že u obvineného neexistujú dôvody väzby, a preto obvineného do väzby nevzal. V prípade obvineného nebolo preukázané žiadne konkrétne konanie, ktoré by preukazovalo snahu obvineného ujsť alebo sa skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, keďže na adrese trvalého bydliska preberal písomnosti, osobne sa zúčastnil nariadených termínov hlavného pojednávania v jeho trestnej veci, pričom v prípade jeho neúčasti na hlavnom pojednávaní alebo verejnom zasadnutí udelil súhlas s ich vykonaním v jeho neprítomnosti, čím neprišlo k ich zmareniu. Krajským súdom bol 12. novembra 2024 vydaný príkaz na dodanie obvineného do výkonu trestu odňatia slobody, ktorý bol príslušnému Okresnému riaditeľstvu PZ doručený 18. novembra 2024, pričom už 27. novembra 2024 bol obvinený dodaný do výkonu trestu odňatia slobody. Počas trestného stíhania obvineného nebolo zaznamenané ani kolúzne správanie sa obvineného, ktorým by sa snažil mariť objasňovanie skutočností závažných pre jeho trestné stíhanie. U obvineného nie je daná ani obava z pokračovania v trestnej činnosti, keďže obvinený v minulosti nebol právoplatne odsúdený za spáchanie trestného činu, o čom svedčí aj jeho odpis registra trestov, nebol postihnutý ani zo spáchania priestupku, pričom okresný súd mu v napadnutom rozsudku priznal aj poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Trestného zákona - viedol pred spáchaním trestného činu riadny život. Uvedené závery súdu umocňuje aj tá skutočnosť, že obvinený nebol vo väzbe ani v základom konaní, a to napriek tomu, že bol stíhaný za viacero útokov voči poškodenej v porovnaní s odsudzujúcim rozsudkom, pri právnej kvalifikácii jeho konania podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. a) Trestného zákona.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.